

BESLUT "NATURRESERVAT SKÄRBÄCKEN": 1996-09-02
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT SKÄRBÄCKEN": 1996-09-02

*****

LÄNSSTYRELSEN DALARNAS LÄN
Miljövårdsenheten

BESLUT: 1996-09-02
DNR: 231-2904-96 (2039)

BILDANDE AV NATURRESERVATET SKÄRBÄCKENS DOMÄNRESERVAT I
ÄLVDALENS KOMMUN

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets benämning: Skärbäckens domänreservat
Objektnummer:
Kommun: Älvdalen
Registerområde: Älvdalens socken
Lägesbeskrivning: Ca 30 km norr om Älvdalen
Ekonomiska kartan 15E 4a
Gräns: Reservatets gräns är markerad med
punktstreckad linje på bifogad karta,
bilaga 2
Fastigheter: Loka 35:5
Markägare: Fortifikationsverket
Areal: 6 ha
Därav landarea: 6 ha
Naturtyper: Barrskog 6 ha
Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen i Kopparbergs län

BESKRIVNING AV RESERVATET

Skärbäcken är ett litet naturskogsområde beläget på Rotälvens västsida på Älvdalens skjutfält. Vegetationen består av barrskog av torr-frisk typ. Södra delen av reservatet domineras av gles och grov tallskog där träden uppnår en ålder av drygt 300 år. Norrut liksom i branten mot älven ökar graninslaget men även här förekommer en del stora tallar.

Området är endast måttligt påverkat av skogsbruk. Den enda form av uttag som förekommit i området är avverkning av vindfällan och torra träd.

ÄRENDETS BEREDNING

Området avsattes 1937 som domänreservat. I samband med Domänverkets bolagisering 1992 gjorde länsstyrelsen på uppdrag av Naturvårdsverket en bedömning av vilka domänreservat i länet

som har sådana särskilda naturvärden att de bör ges långsiktigt skydd som naturreservat. Skärbäcken hör till de områden som länsstyrelsen valde ut.

Naturvårdsverket och AssiDomän AB slöt 1995 ett avtal om naturreservatsbildning av ett antal särskilt värdefulla domänreservat i landet. Skärbäcken är ett av de områden som omfattas av avtalet.

Detta beslut har fattats i enlighet med villkoren i avtalet mellan AssiDomän och efter samråd med Älvdalens kommun enligt 43 § naturvårdslagen.

Statens naturvårdsverk och naturskyddsföreningen har tillstyrkt reservatsbildningen.

Försvarsmakten, armens artillericentrum har ej accepterat terrängkörningsförbud med översnöfordon när det gäller militär verksamhet. Försvarsmakten ålägger sig redan idag restriktioner för att begränsa eventuell miljöpåverkan inom området. Vidare ikläder sig försvarsmakten inget ekonomiskt ansvar för skador på parkeringsplatser, leder och skyltar som uppkommer p.g.a. övningsverksamhet. Fortifikationsverket instämmer i försvarsmaktens synpunkter och erinrar om att Älvdalens skjutfält primärt är avsedd för försvarsändamål. Länsstyrelsen har tillgodosett försvarsmaktens krav och reservatsföreskrifterna har ändrats.

AssiDomän, Dalarnas jaktvårdsförbund och Älvdalens jaktvårds-krets invänder mot inskränkningar i jakten. Älvdalens kommun invänder mot jaktrestriktionerna och motsätter sig ombildandet av domänreservat till naturreservat om inte jakt och fritidsfiske får fortsätta i samma omfattning som tidigare. Länsstyrelsen har tillmötesgått ovan nämnda instanser genom att tillåta jakt i reservatet.

Svenska samernas riksförbud har påpekat att föreskrifterna innebär inskränkningar i renskötselutövningen. Länsstyrelsen har ändrat föreskrifterna så att dessa inte utgör något hinder för renskötselutövning.

GRUND FÖR BESLUTET

Skärbäcken är ett värdefullt skogsområde med naturskogs-karakter. Det har på grund av sina naturskogs-kvalitéer varit skyddat som domänreservat och anses så värdefullt att det bör ges lagstadgat skydd i form av naturreservat.

Många hotade växt- och djurarter är knutna till sådana skogar. För att kunna bevara den biologiska mångfalden i skogslandska-

pet är det viktigt att skydda skogar med naturskogsprägel.

Området är värdefullt som framtida referensområde för forskning inom botanik, zoologi och ekologi.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar länsstyrelsen det område som avgränsats med innerkanten av punktstreckad linje på bifogad beslutskarta, bilaga 2, som naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 §§ naturvårdsförordningen (1976:484, ändrad 1991:1165) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsuppgifter skall gälla beträffande naturreservatet.

ÄNDAMÅLET MED RESERVATET

Ändamålet med reservatet skall vara att skydda ett naturskogsartat område med dess flora och fauna och naturliga successioner. Ändamålet är även att - inom ramen för detta mål - ge möjlighet till naturupplevelse samt vetenskaplig forskning i orörd natur.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 8 § NATURVÅRDSLAGEN OM INSKRÄNKNINGAR I RÄTTEN ATT FÖRFOGA ÖVER FASTIGHETER INOM RESERVATET

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

1. borra, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa eller dämna,
2. anlägga mark- eller luftledning,
3. inplantera för området främmande växt- eller djurart,
4. skada växande eller döda - stående eller ikullfallna- träd och buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor, lavar och vedsvampar,
5. framföra motordrivet fordon i terrängen. Undantag skall gälla vid uttransport av älg under förutsättning att endast lättare dragfordon med lågt marktryck används, t.ex. järnhäst eller fyrhjuling. Undantag gäller även vid framförande av terrängmotorfordon på snötäckt mark vid militär verksamhet eller i direkt samband med renskötsel,
6. skogsgödsla eller använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
7. avverka eller utföra annan skogsvårdande åtgärd,
8. uppföra ny byggnad eller anläggning,

9. aktivt lägga ut åtel.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

10. sprida ut kalk i vatten eller på land.

Föreskrifterna utgör inget hinder mot de åtgärder som behövs vid skötsel och förvaltning av reservatet samt för att tillgodose ändamålet med reservatet.

Föreskrifterna utgör inget hinder för uppgörande av eld i samband med renskötselutövning.

Punkterna A4 och A6 innebär att bestämmelserna i 29 § skogs-vårdslagen samt skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej skall gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet, skall frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

B. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSLAGEN OM SKYLDIGHET ATT TÅLA VISST INTRÅNG

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtas inom området som framgår av bifogad skötselplan.

C. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 10 § NATURVÅRDSLAGEN OM VAD ALLMÄNHETEN HAR ATT IAKTTA INOM RESERVATET

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

1. göra åverkan på mark eller geologiska naturföremål,
2. skada växande eller döda - stående eller ikullfallna - träd och buskar, plocka eller gräva upp örter, mossor, lavar och vedsvampar,
3. elda,
4. inplantera för området främmande växt- eller djurart,
5. framföra motordrivet fordon i terrängen. Körning får ske i samband med räddningsverksamhet,
6. störa djurlivet t.ex. genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 meter,
7. medföra okopplad hund.

För tillträde till området gäller skjutfältets särskilda bestämmelser.

D. FÖRESKRIFTER MED STÖD AV 9 § NATURVÅRDSFÖRORDNINGEN RÖRANDE

NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN AV RESERVATET

1. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltningen m.m. som framgår av bifogad skötselplan.
2. Naturvårdsförvaltaren skall vara Länsstyrelsen i Kopparbergs län.

ÖVRIGT

Detta beslut träder i kraft den 1 oktober 1996 eller, i det fall beslutet överklagas, den senare tidpunkt när beslutet vinner laga kraft.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, Miljödepartementet, blankett 2:1.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Gunnar Björk jämte ledamöterna Hans Andersson, Ann-Christine Dåderman, Kenneth Johansson, Åke Johansson, Margareta Jonback, Eva Kungsmark, Lena Ludvigsson-Olafsen, Nils Nilsson, Bengt Nylund, Lennart Sacrédeus, Nicke Welin-Berger, Birgitta Örjas. Tjänstgörande suppleant var Arne Bogghed.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Leif Svensson, rättsenhetschef Inger Eriksson, miljövårdsdirektör Stig-Åke Svenson och ekolog Susanne Peterson, den sistnämnda föredragande.

Gunnar Björk

Susanne Peterson

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Skötselplan
4. Hur man överklagar, blankett 2:1

*****

LÄNSSTYRELSEN
DALARNA

Miljövårdsenheten

SKÖTSELPLAN

1996-09-02

231-2904-96

SKÖTSELPLAN SKÄRBÄCKENS DOMÄNRESERVAT

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- I ALLMÄN BESKRIVNING
  - 1 Administrativa data
  - 2 Grunden för beslutet samt föreskrifter
  - 3 Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden
    - 3.1 Naturförhållanden
    - 3.2 Nuvarande markanvändning
    - 3.3 Tillgänglighet
    - 3.4 Slitage- och störningskänslighet
    - 3.5 Anordningar för friluftslivet
    - 3.6 Källuppgifter
- II PLANDEL
  - 1 Disposition och skötsel av mark och vatten
    - 1.1 Övergripande mål
    - 1.2 Generella riktlinjer och åtgärder
      - 1.2.1 Hävd av skogsområde
      - 1.2.2 Jakt
      - 1.2.3 Skogsbrand
      - 1.2.4 Utmärkning av reservatets gräns
  - 2 Anordningar för rekreation och friluftsliv
    - 2.1 Övergripande mål
    - 2.2 Riktlinjer och åtgärder
      - 2.2.1 Information
      - 2.2.2 Parkeringsplatser
      - 2.2.3 Vandringsleder och övriga anläggningar
  - 3 Tillsyn
  - 4 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Skötselkarta

- I ALLMÄN BESKRIVNING
  - 1 Administrativa data
(Se registeruppgifter)
  - 2 Grunden för beslutet samt föreskrifter
(Se reservatsbeslutet)
  - 3 Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden

3.1 Naturförhållanden

Skärbäcken är ett litet naturskogsområde beläget på Rotälvens västsida. Vegetationen består av barrskog av torr-frisk typ. Södra delen av reservatet domineras av gles och grov tallskog där träden uppnår en ålder av drygt 300 år. Norrut liksom i branten mot älven ökar graninslaget men även här förekommer en del stora tallar.

Området är endast måttligt påverkat av skogsbruk. Den enda form av uttag som förekommit i området är avverkning av vindfällen och torra träd.

3.2 Nuvarade markanvändning

Jakt är den enda form av markanvändning som förekommer i området.

3.3 Tillgänglighet

Området är lättillgängligt via en mindre bilväg från väg 1029 norr om samhället Rot.

3.4 Slitage- och störningskänslighet

En överföring av området från domänreservat till naturreservat kommer troligtvis inte att innebära ett högre besökstryck i området. Ur slitagesynpunkt föreligger i dagsläget inga behov av restriktioner för besökare utöver de allmänna föreskrifter som finns under C i beslutet.

3.5 Anordningar för friluftslivet

Inga särskilt iordningställda anordningar finns för friluftslivet.

3.6 Källuppgifter

Kungliga domänstyrelsen, Aminoff, F.: Avskrift S. II:398.

II PLANDEL

1 Disposition och skötsel av mark och vatten

1.1 Övergripande mål

Det övergripande målet med reservatets skötsel ska vara att bevara den nuvarande naturmiljön med dess naturliga successioner.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

1.2.1 Hävd av skogsområde

Skogen skall få utvecklas fritt. Inget skogsbruk skall bedrivas i området.

1.2.2 Jakt

Jakt kan fortsätta som tidigare. Reservatsföreskrifterna till-

låter inte röjande för eller byggande av passhytta eller jakt-torn.

1.2.3 Skogsbrand

Beträffande elden är det viktigt att denna hanteras på ett genomtänkt och vetenskapligt försvarbart sätt. I dagens läge kan således inga andra regler tillämpas än att spontant uppkomna bränder skall släckas enligt gällande brandlagstiftning. Med tiden bör dock en strategi för släckning utarbetas som ger visst utrymme för avbränning.

1.2.4 Utmärkning av reservatets gräns

Utmärkning av reservatets gräns skall utföras enligt svensk standard SIS 031522 och enligt naturvårdsverkets anvisningar.

2 Anordningar för rekreation och friluftsliv

2.1 Övergripande mål

Ändamålet med reservatet är också att befrämja det rörliga friluftslivet. Dispositionen av området utgår från att underlätta för besökare att ta sig fram i området och att kunna studera skogen och utnyttja dess friluftsvärden.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Information

Naturvårdsförvaltaren svarar för uppsättning av informationstavlur där vägen korsar reservatsgränsen i norr och i söder.

2.2.2 Parkeringsplatser

Särskild parkeringsyta kommer ej att iordningställas eftersom besökstrycket är lågt och inte bedöms öka. Parkering kan ske längs vägen som går genom reservatet.

2.2.3 Vandringsleder och övriga anläggningar

Ingen vandringsled eller övrig anläggning kommer att iordningställas.

3 Tillsyn

Förvaltarens tid för tillsyn av reservatet beräknas omfatta ett dagsverke per år.

4 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Allmänt

Framställning och utplacering av informationstavlur samt utmärkning av reservatets gräns samt årlig tillsyn bekostas av staten.

Kostnader som redovisas bygger på uppskattningar och på 1996

års prisnivå. Dagsverkskostnaden 1.700 kr avser lönekostnader, kostnad för arbetsledning m.m. Därtill kommer materialkostnader inklusive utrustning, hyror m.m.

Engångsåtgärder:

Utmärkning av reservatets gräns.

2 dv á 1.700 kr.

3.400:-

Materialkostnader.

3.000:-

Totalt engångsåtgärder

6.400:-

Tillsyn och underhåll:

Tillsyns- och underhållskostnader

1 dv á 1.700 kr

1.700:-

Materialkostnad

1.700:-

Totalkostnad/år

3.400:-